

Toolbox: Spanningsloos werken

*Het doel van een Toolbox is om de aandacht en motivatie voor **veiligheid en gezondheid** te verbeteren.*

De vaste onderwerpen die besproken moeten worden in een Toolbox-meeting zijn:

- uitkomsten bespreken van de werkplekinspectie/observatie die uitgevoerd is;
- bespreken van geconstateerde onveilige handelingen en situaties;
- ongeval(len) of bijna ongeval(len) en de leringen die daaruit te trekken zijn;
- orde en netheid op de werkplek
- maatregelen die genomen zijn op bovengenoemde aandachtspunten.

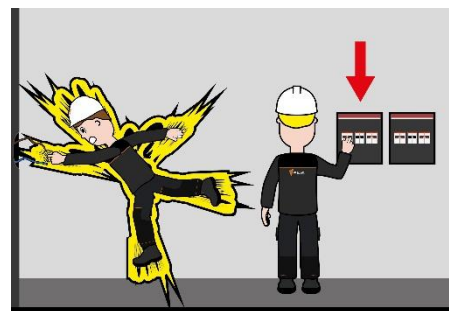
In deze toolbox wordt **spanningsloos werken** behandeld.

Het werken met, aan of nabij elektrische installaties en met elektrische arbeidsmiddelen kent bijzondere risico's. Elektriciteit; je ziet het niet en je ruikt het niet. Maar als je het eenmaal voelt, kan het al te laat zijn.

Bij het inschakelen van een meterkast, iets dat veelvuldig voorkomt op onze projecten, wordt niet altijd nagedacht over de risico's en welke voorzorg maatregelen er getroffen moeten worden.

Enkele voorbeelden uit de praktijk waar het mis gaat:

- Medewerker is op een zolder verdieping werkzaamheden aan het verrichten aan een elektrische installatie.
- Een elektrische installatie heeft nog een storing die opgelost moet worden.
- Een meterkast wordt ingeschakeld zonder overleg. Hierdoor ontstaan er vaak ongevallen of bijna ongevallen.

Risico's > Wat kan er gebeuren?

- Bij kortsluiting kunnen er grote krachten vrijkomen en kan een vlamboog, brandbonden veroorzaken.
- Gevaar voor brand en explosie
- Als er vanaf een ladder of trap gewerkt wordt en door een elektrische schok schrikt waardoor je evenwicht verliest en valt.

De elektrische schok hoeft niet ernstig te zijn maar de reactie daarop is een veel voorkomende oorzaak bij het ongeval.

Effecten stroomdoorgang

Stroomsterkte	effect
0,2 – 2 mA	Geen, wel voelbaar als lichte prikkel
2 – 20 mA	Warm gevoel, eventueel ademhalingsmoeilijkheden en spiersamentrekking
20 mA	Grens stroomsterkte, ademhaling stopt, spierverkramping, controleverliessnelle hulp nodig om de stroom te onderbreken
100mA	Zeer pijnlijk, hart verkrampst of gaat fibrilleren
Meer dan 100 mA	Verbranding van weefsels, zeer krachtige spiersamentrekking, waardoor zelf botbreuken kunnen ontstaan. Grote kans op dood (elektrocucie)

Tips om veilig te werken

Diegene die voor inschakeling zorgt moet vakbekwaam zijn

- Maak duidelijke afspraken wie en wanneer de meterkast inschakelt.
- Stel vooraf medewerkers op de hoogte die aan de elektrische voorzieningen werken.
- Controleer of de installatie spanningsloos is doormiddel van een dubbelpolige spanning-aanwijzer.
- Zorg ervoor dat niemand de installatie onverwachts in kan schakelen.
- Vergrendel indien mogelijk de hoofdschakelaar met een slot of blokkeertang.

Gebruik de juiste arbeids-, en beschermingsmiddelen om veilig te kunnen werken:

- Werk met goedgekeurd gereedschap
- Werk met geïsoleerd gereedschap. Te herkennen aan het 1000V tekenkje.
- Juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.
Denk aan: isolerende laarzen geschikte handschoenen / gezicht bescherming.

Hulp nodig:

Bespreek het met je leidinggevende en zoek samen naar een verantwoorde oplossing!